
СРОДКІ СТВАРЭННЯ КАМІЧНАГА ЭФЕКТУ Ў РАМАНЕ П.Г. ВУДХАЎЗА «ПАРАДАК, ДЖЫЎС»

К.В. Селюн
МІК, магістрант

Навуковы кіраўнік: Н.І. Масунова
к.філал.н., дацэнт

П.Г. Вудхаўз – стваральнік свайго, адрознага ад рэальнасці, бясхмарнага свету, які, здавалася б, павінен існаваць толькі ў адчуваннях дзіцяці, у казцы, у прыемным сне. І ў той жа час, нягледзячы ні на што, усё застаецца вядомым. Ніякіх алегорый, людзі і рэчы – рэальныя і знаходзяцца, калі можна так выказацца, на сваіх месцах. Персанажы Вудхаўза – на сто адсоткаў літаратурныя, яны прадукт чыстага ўяўлення. Чытач таксама не дзівіцца таму, што персанажы бесцясныя, нібы анёлы.

У аснове фабулы амаль усіх твораў Вудхаўза (у тым ліку і прааналізаванага намі твора) ляжыць гісторыя двух закаханых, якім абставіны замяняюць ажаніцца. Часта ў адным рамане такіх закаханых пар можа быць і 2, і тры, і чатыры. На апошняй старонцы, пасля кульмінацыі, яны, узяўшыся за рукі, разыходзяцца ў розныя бакі. Гэты своеасаблівы татальны эскапізм ад рэальнага жыцця, галоўная і вызначальная характарыстыка кнігі Вудхаўза. Вудхаўз ніколі не быў сатырыкам. Хоць ўсе яго героі круцяцца ў вышэйшым свеце і прадстаўлены ў даволі карыкатурным выглядзе, ніякага выкрыцця ў гэтым няма. Праблемы, якія ўзнікаюць перад героямі Вудхаўза, не нясуць адбітка нацыянальнай выключнасці. Такім чынам, камічная сітуацыя ў Вудхаўза заўсёды падтрымліваецца камічным выкарыстаннем мовы, патэнцыйныя магчымасці і рэсурсы, якога ў стварэнні гумару вельмі вялікія.

Высветлілася, што для П.Г. Вудхаўза найбольш характэрныя лексічныя, фразеалагічныя, тэкстава і інтэртекстуальныя прыёмы дасягнення камічнага эфекту. У той час як сінтаксічны ўзровень у аўтара задзейнічаны ў меншай меры. П.Г. Вудхаўз пастаянна гуляе мовай, мадыфікуе і дэфармуе існуючыя фразеалагічныя адзінкі і амаль ніколі не выкарыстоўвае іх у тэксце ў слоўнікавым значэнні. Акрамя гэтага аўтар стварае новыя словы ў мове, грунтуючыся на існуючых прадуктыўных мадэлях.

Для ілюстрацыі вышэйсказанага мы выбралі некалькі прыкладаў з прааналізаванага намі рамана «Right Ho, Jeeves». Галоўнымі героямі рамана з'яўляюцца: малады арыстакрат Бэрці Вустар і яго слуга Джыўс, і нягледзячы на розніцу іх статуса, маўленне слугі звычайна многа больш красамойнае і належыць да больш высокага стылю, чым маўленне яго гаспадара. Письменнік часта выкарыстоўвае гэты кантраст для стварэння камічнага эфекта з дапамогай перыфраза, калі Бэрці можа дазволіць сабе рэзкі выраз, а Джыўс надае яму больш мяккасці і часта яго словы гучаць як эўфемізм да таго, што кажа яго гаспадар.

In handling the case of Augustus Fink-Nottle, we must keep always in mind the fact that we are dealing with a poop.”

«*A sensitive plant would, perhaps, be a kinder expression, sir*» [17, с. 103].

Выкарыстанне дэфармацыі ідыём і ўстойлівых выразаў надае іранічнасць выказванням герояў і выражае тое, што яны, напрыклад, не ставяцца да слоў сваіх суразмоўцаў сур'ёзна.

“*You're pulling my leg.*”

“*I am not pulling your leg. Nothing would induce me to touch your beastly leg* [17, с. 27].

Што датычыцца выкарыстання экстралінгвістычных фактараў, то трэба адзначыць, што Вудхаўзам у рамане найбольш шырока выкарыстоўваецца гіпербалізацыя камічных рыс характару персанажаў. Напрыклад, цётка галоўнага героя Дэйлія адметная крыху грубаватымі мужчынскімі манерамі і гэтая рыса яе характару значна перабольшаная: “*If Aunt Dahlia has a fault, it is that she is apt to address a vis-à-vis as if he were somebody half a mile away whom she had observed riding over hounds*» [17, с. 25].

Літаратура

1. Wodehouse, P.G. Right Ho, Jeeves / P.G. Wodehouse // Goodreads [Электронны рэсурс]. – 2006. – Рэжым доступа: http://www.goodreads.com/book/show/18035.Right_Ho_Jeeves – Дата доступа: 12.08.2011.